

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Факультет іноземних мов

Кафедра германської філології та перекладу

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. декана факультету іноземних мов

“ _____ ” серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

ПЕРЕКЛАДАЦЬКА ПРАКТИКА З ОСНОВНОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

(обов'язкова)

Освітньо-професійна програма: Німецько-український переклад та переклад з другої іноземної мови

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація: 035. 043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Рівень вищої освіти: перший бакалаврський

факультет іноземних мов

Мова навчання: українська/ німецька

Чернівці 2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Перекладацька практика з основної мови» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Німецько-український переклад та переклад з другої іноземної мови» за спеціальністю 035 Філологія, спеціалізацією 035.043 (Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька), галузь знань: 03 Гуманітарні науки, затвердженої Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Протокол № 5 від «27» квітня 2022 року).

Розробник: Микола ЗАПОЛОВСЬКИЙ, кандидат філологічних наук,
асистент кафедри германської філології та перекладу

Погоджено з гарантом ОП і затверджено на засіданні кафедри затверджено на засіданні кафедри германської філології та перекладу

Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 2024 року

В.о. завідувача кафедри германської
філології та перекладу _____ Олена КУДРЯВЦЕВА

Схвалено методичною радою факультету іноземних мов
Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 2024 року

Голова методичної ради
факультету іноземних мов _____ Ірина БЕЖЕНАР

© Чернівецький національний університет,
2024 рік

© Заполовський М.В., 2024 рік

1. Мета навчальної дисципліни:

Перекладацька практика спрямована на забезпечення комплексного розвитку навичок та вмінь, необхідних для здійснення різних видів усного та письмового перекладу. Її проходять студенти 4 курсу, які навчаються за спеціальністю "035 Філологія (германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька)". Відповідно до навчальних планів практика триває 6 тижнів (з 1 вересня до 15 жовтня).

Метою перекладацької практики є: вдосконалення знань з основної іноземної мови, вироблення навичок письмового перекладу німецькомовних спеціалізованих текстових матеріалів; застосування у практичній діяльності знань з теорії та практики перекладу, усвідомлення професійної значущості цих знань, виховання потреби постійного удосконалення професійних знань, навичок та вмінь перекладацької майстерності; оволодіння сучасними формами, засобами, технологіями перекладацької діяльності у різних типах організацій; знайомство з робочим місцем перекладача, а також сучасним обладнанням та оргтехнікою; розвиток творчої ініціативи, реалізація особистісного творчого потенціалу.

Перекладацька практика є обов'язковою для студентів, які навчаються за освітньо-професійною програмою підготовки бакалаврів, ця дисципліна входить до циклу дисциплін фахової підготовки з перекладу. Для її успішного проходження передбачається володіння студентами основною іноземною та українською мовами на дуже високому рівні, а також засвоєння курсів «Порівняльна стилістика», «Теорія перекладу» і «Практичний курс перекладу основної іноземної мови».

2. Результати навчання

У результаті проходження перекладацької практики студент повинен **вміти:** ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати; організовувати процес свого навчання й самоосвіти; кваліфіковано використовувати іноземну мову як засіб спілкування у різних сферах мовленнєвої діяльності із урахуванням соціокультурних норм

та для здійснення професійних функцій; займатись самоосвітою впродовж життя; перекладати усно та письмово німецькомовні тексти на українську мову та навпаки; самостійно добирати в ході перекладу правильні лексеми, словосполучення, фразеологізми або їх відповідники в українській мові; застосовувати мовні, лінгво-комунікативні та лінгво-дидактичні знання для виконання професійних функцій під час педагогічної та перекладацької практики.

Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті.

Згідно з «Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол №10 від 28 жовтня 2019 року)» та згідно рішення кафедри германського, загального та порівняльного мовознавства про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти (протокол №10 від 29.10.2020), під час проходження цього курсу визнаються результати навчання студентів, отримані у неформальній освіті, з можливим перезарахуванням:

- тем/теми змістових модулів, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми змістових модулів;
- індивідуального завдання, якщо отримані у неформальній освіті знання відповідають загальному спрямуванню дисципліни;
- тем/теми семінарських занять, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми семінарських занять;
- тем/теми самостійної роботи, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему/теми самостійної роботи.

Для визнання й перезарахування знань, отриманих у неформальній освіті, студенту слід представити сертифікат, що підтверджує здобуття знань у неформальній освіті.

Шляхи здобуття знань у неформальній освіті: тренінги, освітні й практичні курси, семінари й вебінари, літні/зимові школи тощо.

З алгоритмом визнання результатів навчання, отриманих здобувачами вищої освіти у неформальній освіті, можна ознайомитися за посиланням: https://drive.google.com/file/d/1L3rXgpKAvcGvsCbNv_2b3KeSxuQpiWlz/view.

3. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 6	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	нормативна	
	Напрямок підготовки 035 Філологія		
Модуль 2	Спеціальність: 035 Філологія 035.043 (Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька)	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання (назва)		4-й	-
Загальна кількість годин – 180 кредитів – 6		Семестр	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних –		7-й	-
	Освітньо-кваліфікаційний рівень: перший (бакалаврський)	Лекції	
			-
		Практичні, семінарські	
		-	-

самостійної роботи студента –	Лабораторні	
	-	-
	Самостійна робота	
	-	-
	Індивідуальні завдання:	
	-	-
	Вид контролю: іспит	

3.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни: Перекладацька практика з основної мови												
Форма навчання			Кількість			Кількість годин						Вид Підсумкового контролю
			кредитів	Годин	змістових модулів	Лекції	Практичні	семінарські	Лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	4	7	6	180	2							Іспит
Заочна	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, а саме:

- навчального модуля № 1 «Теоретичні засади перекладацької практики»
- навчального модуля № 2 «Робота з матеріалами практики».

3.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі						
		л	С	Лаб	інд	с.р.		Л	п	Лаб	інд	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади перекладацької практики														

Тема 1. Цілі та задачі практики. Інструктаж з проходження практики.	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Методика роботи з німецькомовними текстовими матеріалами.	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Допоміжні матеріали для перекладацької практики.	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 1	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 2. Робота з матеріалами практики												
Тема 4. Робота над індивідуальними завданнями	60	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Тема 5. Формування перекладацьких навичок шляхом перекладу текстових матеріалів.	60	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Тема 6. Складання термінологічного глосарію. Підготовка матеріалів практики до захисту.	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 2	170	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього годин	180	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

3.7. Самостійна робота

	Робота з теоретичним матеріалом:	Год.
1	Труднощі перекладу термінології. Труднощі усного перекладу доповіді на задану тематику. Матеріал перекладу.	
2	Вибір синонімів у ході перекладу. Стратегії та техніки перекладу.	
3	Типові помилки під час перекладу. Креативність під час перекладу.	
4	Доперекладацький аналіз і його роль при перекладі. Етапи процесу редагування і перевірки перекладу.	
5	Реалії та методи їх перекладу.	
6	Особливості перекладу власних назв. Транслітерація та транскрипція.	

7	Пресупозиція та її роль під час перекладу.	
8	Позатекстові фактори та їх значення для процесу перекладу.	
9	Текстові та культурні конвенції та їх значення для перекладу.	
10	Культурні проблеми перекладу. Переклад газетних оголошень.	

4. Освітні технології, методи навчання і викладання навчальної дисципліни

Навчання здійснюється на основі студентоцентрованого підходу та стратегії взаємодії викладача та студента. Під час проходження практики застосовуються:

- Пошуково-дослідницький метод;
- Індивідуальна робота;

Для більш ефективної комунікації з метою розуміння структури освітнього компонента та забезпечення зворотного зв'язку з викладачем використовується електронна пошта, месенджери Viber, Telegram, WhatsApp, за допомогою чого:

- спрощується розміщення та обмін навчальним матеріалом;
- здійснюється надання зворотного зв'язку студентам;
- моніториться самостійна робота студентів.

Під час навчання та для взаємодії зі студентами використовуються сучасні інформаційно-комунікаційні та мережеві технології для вирішення навчальних завдань.

5. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

У Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича діє 100-бальна система оцінювання ECTS. Загальна кількість балів, яку студент може отримати у процесі проходження практики, становить 100 балів, з яких 60 балів студент набирає за виконання завдань практики, відповідне оформлення і своєчасну здачу матеріалів і звітів керівнику від кафедри, і 40 балів під час підсумкового виду контролю – захисту перекладацької практики (іспиту).

Кількість балів за кожну тему виводиться усереднено із суми поточних видів контролю за системою оцінювання А, В, С, D, E (див. табл.).

«ВІДМІННО» А

Оцінка “відмінно/А” виставляється студентам, робота яких оцінена керівником практики від кафедри на “відмінно”, а самі студенти вчасно здали матеріали проходження практики, якісно виконали завдання і охайно оформили звітну документацію.

«ДОБРЕ» В, С

Оцінка “добре/В” виставляється студентам, робота яких оцінена керівником практики від кафедри на “добре”.

Оцінка “добре/С” виставляється студентам, робота яких оцінена керівником практики від кафедри на “добре”, проте, студенти без поважних причин невчасно здали матеріали та звіти про проходження практики або незначно порушили інші встановлені вимоги.

«ЗАДОВІЛЬНО» D, E

Оцінка “задовільно/D” виставляється студентам, робота яких оцінена керівником практики від кафедри на “задовільно”.

Оцінка “задовільно/E” виставляється студентам, робота яких оцінена керівником практики від кафедри на “задовільно”, проте, студенти без поважних причин невчасно здали матеріали та звіти про проходження практики або незначно порушили інші встановлені вимоги.

«НЕЗАДОВІЛЬНО» Fx, F

Оцінка “незадовільно/Fx, F” виставляється студентам, робота яких оцінена керівником практики від кафедри на “незадовільно”, вимагає значного доопрацювання матеріалів чи повторного проходження практики.

5.2. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
60-69	D	задовільно	
50-59	E		
35-49	Fx	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5.3. Засоби оцінювання

Засобами оцінювання проходження практики є:

- переклад німецькомовних спеціалізованих текстових матеріалів;
- укладання глосарію спеціалізованої термінології;
- оформлення звітної документації.

6. Форми поточного та підсумкового контролю

Формою підсумкового контролю є іспит.

Іспит з перекладацької практики виставляється за наявності: правильно оформленого і відредагованого варіанту повного письмового перекладу тексту українською мовою; глосарію за тематикою текстів, що перекладаються; звіту з виконаної роботи; щоденника практиканта.

Оцінка, що отримана за підсумками захисту, виставляється в залікову книжку і відомість деканату.

Заборгованість із практики розглядається на загальних підставах як академічна заборгованість.

Студент, який не пройшов практику або отримав незадовільну оцінку, проходить практику повторно у час, вільний від занять.

Після завершення процедури захисту всі документи (програма практики, щоденник і захищений звіт) здаються студентом на кафедру.

7. База практики

Положення про проходження практики надає наступне визначення бази практики “База практики – це установа, підприємство, організація різної форми власності та підпорядкованості, що призначена для проведення практики здобувачів вищої освіти, і повинна забезпечувати виконання програми практики для відповідного ступеня вищої освіти (бакалавра, магістра).”

У відповідності до мети та завдань перекладацької практики базою визначено кафедри германської філології та перекладу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

8. Права і обов’язки

відповідно до

ПОЛОЖЕННЯ про проведення практики здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

В обов’язки керівника практики від кафедри входить:

- розподілити практикантів на бази практики за 10 днів до початку практики;
- до початку практики видати кожному практиканту індивідуальне завдання;
- під час проведення практики постійно контролювати забезпечення належних умов праці і побуту практикантів та дотримання правил і норм охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії відповідно до законодавства;
- контролювати виконання практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку, ведення щоденника практики студентами бази практики;

- надавати практикантам методичну допомогу у вирішенні завдань, визначених програмою практики;
- своєчасно подавати завідувачу кафедри письмовий звіт про проведення практики із зауваженнями і пропозиціями щодо її поліпшення.

Здобувачі вищої освіти університету при проходженні практики зобов'язані

- до початку практики одержати від керівника практики від кафедри консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- своєчасно прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконати програму практики та індивідуальні завдання керівників практики від кафедри;
- вивчити і дотримуватися правил внутрішнього розпорядку бази практики, правил і норм охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії та відповідно до законодавства;
- своєчасно подати керівнику практики від кафедри звітну документацію, що вимагається програмою практики, й захистити звіти про проходження практики.

Політика дисципліни

Відповідає чинним нормативно-правовим документам України, стандартами вищої освіти, Етичному кодексу та Положенням щодо прав та обов'язків, правил поведінки, академічної доброчесності, доступу до навчання осіб з обмеженою мобільністю та іншим нормативно правовим документам, затвердженим в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (див. докладніше <http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/scienc/02%20osvitniad/02>).

9. Строки оформлення звітної документації здобувачами вищої освіти та підведення підсумків практики

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання проходження практики є:

- переклад німецько- та англомовних спеціалізованих текстових матеріалів;
- укладання глосарію спеціалізованої термінології;
- оформлення звітної документації.

Підсумковий контроль здійснюється комісією від кафедри германської філології та перекладу. До складу комісії входять відповідальні особи від факультету, керівники практики від кафедри, керівники практики від бази практики (за можливістю), викладачі кафедри, які викладали дисципліни професійної підготовки. Після завершення практики та подання здобувачами документів деканат визначає термін захисту. Комісія заслуховує звіт про проходження практики здобувачів вищої освіти на базах практики в останні дні її проходження, або на кафедрі протягом перших п'яти днів після її завершення, де комісія заслуховує кожного здобувача, аналізує його роботу, визначає позитивні й негативні моменти, виставляє здобувачу загальну оцінку за перекладацьку практику.

Результати підсумкового контролю заносяться у відомість обліку успішності, залікову книжку здобувача вищої освіти.

1. Керівник-методист від кафедри складає загальний звіт про проходження перекладацької практики здобувачами та подає його керівникові перекладацької практики від факультету.

3. Не пізніше як через місяць питання про проходження здобувачами перекладацької практики заслуховується на засіданні кафедри.

4. Завершальним етапом підведення підсумків перекладацької практики є розгляд цього питання на засіданні вченої ради факультету, дата якого визначається у плані роботи вченої ради факультету.

7. Рекомендована література

7.1. Фахова (основна) українських і зарубіжних видань

1. Перова С. В., Крисало О. В. Перекладацька практика : методичні вказівки для студентів ф-ту іноземних мов. Держ. закл. «Луган. нац ун-т імені Тараса Шевченка». Полтава. 2022. 100 с.
2. Дерік І.М. Теорія та практика перекладу. Аспекти перекладу. Для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня першого, другого, третього та четвертого років навчання денної та заочної форми навчання. Одеса: Університет Ушинського, 2022. 246 с.
3. Kvam S. Poesie – Musik – Übersetzung. Varietäten in der Translation von Liedtexten. Berlin: Frank & Timme. 2024. 210 S.
4. Moreno C.O. Qualifizierung nicht professioneller Sprachmittler. Eine Didaktisierung für das Community Interpreting. Berlin: Frank & Timme. 2023. 436 S.
5. Nord Chr. Buchtitel und ihre Übersetzung in Theorie und Praxis. Berlin: Frank & Timme. 2024. 314 S.

7.2. Допоміжна

1. Король А.А. Практикум з перекладу другої іноземної мови (німецької): збірник вправ та перекладацьких завдань (Частина 1) [Електронний ресурс] / уклад. А. А. Король. Чернівці : ЧНУ. 2022. 36 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/1wBkQ99KOsiCgFSW7cx1r2wSxOLU3joEo/view>
2. Кушнерик В. І., Заполовський М.В. Основи перекладацького скоропису: навч.-метод. посібник / уклад.: Кушнерик В.І., Заполовський М.В.. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 92 с.

8. Інформаційні ресурси

1. <http://www.uebersetzungswissenschaft.de/>
2. <http://www.duden-online.de>
3. <http://www.slovnyk.me/dict/vts>